

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine: 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresă telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir pețit prima dată 14 bani, a doua oară
12 bani, a treia oară 10 bani.

Manifestul regelui nostru.

Budapesta, 25 Maiu. Majestatea Sa Regele nostru a dat din prilejul declarației de războiu, pe care ne-a făcut-o Italia, următorul manifest către popoarele sale:

„Regele Italiei ne-a declarat războiu. Regatul italian și-a rupt prin aceasta credința față de aliatul său, ca și care altă pildă nu se găsește în istorie. După o alianță de peste treizeci de ani, în care vreme și-a putut mări pământul țării, ajungând la o mare înflorire, Italia ne-a părăsit în clipa primejdiei și a trecut cu steagul înălțat în tabăra dușmanilor. Noi nu am amenințat pe italieni, nu le-am săpat vaza, nu le-am atins cinstea și interesele lor. Cu credință ne-am împlinit totdeauna datorițele de aliat față de ei și i-am apărat, când au avut războiu. Ba și mai mult; când și-a îndreptat Italia privirile sale pline de dor spre granița noastră, ne-am hotărât la mări și dureroase jertfe, cari au jignit adânc inima noastră părintească, numai și numai ca să susținem pacea și contractul de alianță. Italia însă a crezut, că se poate folosi de moment; lăcomia ei nu se putea mulțumi. De aceea ursita trebuie să se împlinească.

În lupta uriașă de 10 luni și în credincioasă frăție de arme cu armatele măritului meu soț aliat, trupele mele și-au ocupat învingătoare un loc pe lângă puternicul dușman dela Nord. Inimicul, ce ne atacă în chip viclean dela spate, nu e necunoscut pentru noi. Novara, Mortara, Custozza și Lissa de scumpă amintire, sunt nume, cari au umplut de mândrie tineretea mea, iar dușul lui Radețchi, al arhiducelui Albrecht și Tegethoff, cari mai insuflează armatele mele, mă incredințează, că vom ști să apărăm cu izbândă granițele monarhiei și din spre sud.

Eu salut trupele mele probate în luptă și încununată cu izbândă. Eu mă încred în ei și conducătorii lor. Mă încred în popoarele mele, cari vor primi mulțumita mea părintească pentru jert-

fele lor fără de păreche. D-zeu atotputernic să binecuvinteze stindardele noastre și să ia în ocrotirea sa cauza noastră dreaptă.

Francisc Iosif I.
Contele Stefan Tisza

Luptele cu Italienii s'au început.

Budapesta, 25 Maiu. Flota noastră a început o acțiune împotriva țărâmurii italiane dintre Venetia și Barleta în noaptea de Duminică spre Luni. Însemnate locuri militare au fost cu izbândă bombardate în mai multe părți. În același timp aeroplanelor noastre au aruncat bombe asupra stației de haloane din Chiaravalle, asupra clădirilor militare dela Ancona și asupra arsenalului (unde se fac armele) din Venetia, pricinuind multe pagube și focuri.

Demonstrațiile din Roma.

„Berliner Tageblatt” scrie: Vineri iară au fost mari demonstrații în Roma. Ele au început pe capitol (piața principală), unde e casa orașului. O mulțime mare s'a adunat, în vreme ce se ținea ședința la oraș și falșia steagurile „ținuturilor subjugate”. După ce s'a isprăvit ședința, primarul Romei, principele Prospero Colonna, a poruncit să fie scos și steagul Romei și apoi să fie pus în fruntea steagurilor amintite ale Triestei, Trientului și Dalmației. După aceasta se formă mulțimea în șir sub conducerea reprezentanților orașenești. Puteau fi cam o sută de mii de oameni. Mulțimea trecu peste Capitol, Via Gesu, Via Giulio Romano și ajunse la Cvirinal (palatul regelui). Îndată se arătară regele, regina și copiii lor pe balcon. Îndărătul lor un servitor regal ținea un steag italian aproape de tot de familia regală. Atunci începu o însuflețire furtunoasă. Mulțimea striga: „să trăiască regele”, casa de Savoia, armata, Italia, Trientul și Triestul. În clipa aceasta regele, care purta uniformă de războiu, prinse steagul italian, îl flutură și apoi strigă cu glas tare, ca să se audă departe „Trăiască Italia”. Regina era așa de mișcată, încât își sbicea ochii neconținut de lacrimi. Princesele mici aveau fața luminată, iar prințul moștenitor făcea semn mulțimii cu șapca de marinar. Aceasta se petrecea pe același loc și pe același balcon, unde după suirea pe tron a regelui Umberto, principele de coroană al

Germaniei, Fredrich Wilhelm, luă în brațe pe micul prinț de coroană italian de atunci, regele de acum și îl sărută, în vreme ce mulțimea striga de jos „Trăiască Germania”. Așa trece vremea! Timpul le schimbă pe toate. Când desfășură regele tricolorul, mulțimea izbuoni în plâns, de bucurie. Strigătele pentru familia regală nu și mai luau sfârșit. Stăpâna o însuflețire fără margini. Toți începură a cânta. O deputație a reprezentanților orașenești se înfățișă înaintea regelui, apoi mulțimea se puse din nou în mișcare, spre a face aceleași demonstrații la ministrul de externe, ministrul de războiu, ministrul Salandra, la regina văduvă Margherita. Abia seară la 9 ore începu lumea a se împrăștia.

Serbarea zilei de 10 Maiu.

București, 11 Maiu v.

Cu tot timpul nefavorabil serbarea națională de ieri a avut un caracter impunător militar, luând parte la serbare pe lângă trupele din garnizoana Bucureștilor și trupe din provincie. Guvernul dorind să dea sărbătorii de 10 Mai un caracter curat național, n'a invitat anul acesta pe membrii corpului diplomatic și pe ostașii militari.

Defilarea a avut loc în Șosea, pe piața din fața ministerului de externe. Tontă piața Victoriei era provăzută cu drapole. Calea Victoriei dela palat și până la șosea și străzile până la mitropolie, pe unde urma să treacă cortegiul regal, era de asemenea provăzută cu steaguri și arcuri.

La orele 10, s'a anunțat plecarea suveranilor dela palat la mitropolie, unde urma să se țină serviciul religios și să aibă loc sfârșirea drapelului. Un pluton din escorta regală deschidea drumul după care imediat, venia prefectul poliției.

În prima trăsură regală se aflau regele, regina și principela moștenitor; în a doua trăsură, principesa Elisabeta, principesa Maria și principele Nicolae, în uniformă de elev al școlii militare din Iași; în a treia trăsură se afla principesa Ileana și urmau, apoi, trei trăsură cu doamnele de onoare. Un pluton din escorta închidea cortegiul.

S'au făcut familiei regale ovațiuni pe tot parcursul la mitropolie și dela mitropolie. Serviciu religios a fost oficiat de către arhiepiscopul Theofil Ploșteanu, vicarul mitropoliei, încunjurat de clerul catedral.

Au fost sfințite drapelurile regimentelor următoare: divizionul obuzierelor grele și artileria ușoară din corpul II; reg. 8 călărași din corpul IV; divizionul de munte din corpul V; regimentul I artilerie și reg. 2 grăniceri.

Drapelurile au fost încredințate de către suveran, comandanților regimentelor respective.

După terminarea serviciului, religios, cortegiul s'a format din nou pentru a merge la Șosea, unde a avut loc parada militară. De data aceasta, suveranul au mers călare, Regina era în uniformă de roșiori. Principele Nicolae, în uniformă de elev al școlii militare a mers călare pe un „pony“.

Același călduroasă manifestație de simpatie s'a făcut suveranilor în tot timpul cât a ținut trecerea în revistă a trupelor, cari se aflau îngrate pe tot parcursul dela metropolie până la Șosea.

Suveranul, având în dreapta pe generalul Cottescu, comandantul corpului II de armată a primit defilarea trupelor care erau toate în uniformă de campanie.

După ce a defilat statul major al corpului II de armată, au urmat drapelele noi cu gărzile de onoare.

Modul cum au defilat elevii școlii pregătitoare de ofițeri, a căror încorporare nu s'a făcut decât de o lună de zile, a atras admirația tuturor.

În tot timpul cât a ținut defilarea, mai multe aeroplane dela școala de aviație din Cotroceni, au făcut mai multe zboruri.

Defilarea tuturor drapelelor a fost foarte reușită. Dintre trupele de infanterie s'a distins în mod cu totul deosebit batalionul 2 vânători pr'n echipamentul, ținuta ofițerilor și trupe. Batalionul a fost răsplătit cu îndelungate aplauze și cu strigăte de bravo. Compania 1-a a acestui batalion a fost comandată de principele Carol. Aparițiunea sa în capul companiei i-au atras mari ovații. Publicul îl privea și admira. Dintre trupele de cavalerie s'a distins reg 4 roșiori, în capul căruia a defilat Regina Maria. Și acest regiment a fost primit cu entuziaste ovațiuni.

La orele 1 și jumătate p. m. Suveranii s'au întors la Palatul regal, iar trupele au pornit fiecare spre cazarmile respective.

Deși în tot timpul defilării, cerul a fost acoperit de nori negri, cari veșnic amenințau cu ploaie, totuși n'a căzut nici un strop de apă.

Cu tot timpul ploios lumea a legat așteptarea pe calea Victoriei pentru a vedea luminația.

La orele 9, MM. LL. Regele și Regina și AA. LL. Principii Carol, Elisabeta, Mariaorn și Nicolae au trecut în automobil de la Palatul Cotroceni la Palatul regal.

Pe tot parcursul lumea a manifestat pentru Suveranii și Augustii Lor copii.

M. S. Regina Maria a eșit la una din ferestrele Palatului regal, unde publicul a făcut o vie manifestație.

Insuflețirea pe calea Victoriei și pe străzile din centrul Capitalei a fost dostul de mare până la orele 2 din noapte. (*Gaz. Transilv.*)

Cum s'a hotărât Italia pentru război.

Sedința camerelor italiene și vorbirea prim-ministrului Salandra.

De-o săptămână de zile am stat nedumeriți, și fără să știm ce va face aliata noastră de 30 de ani, adică Italia. Toate inimile băteau de nerăbdare și neliniște. Joi trecută în sfârșit ținuta Italiei a fost dată pe față în camera (parl mentul) din Roma. Acolo ministrul Salandra a spus pe față, că interesele lor sunt împotriva noastră, și mai cu seamă dorința poporului italian de-a avea sub scutul ei pe toți Italianii, îi înleamnă să pășească împotriva noastră, călcând contractul de alianță. Iată cum s'a petrecut acea sedință vestită în care s'a hotărât războiul.

Băncile camerei erau toate foarte împopulate, iar galeria era tixită de lume. S'au prezin-

tat 480 deputați, iar galeriile erau ocupate de diplomați, apoi ambasadorii Angliei, Franței, Rusiei și Japoniei. Publicul a făcut mari onoruri poetului D'Annunzio, care era pe galerie. Toate persoanele însemnate italiene au fost de față la istorica ședință, singur d. Giolitti a lipsit.

La ora 2 d. a. primul intră în cameră d. Marcora, președintele camerei. I-se face o primire insuflețită; toți deputații se ridică de la locurile lor, afară de 45 socialiști, membri ai camerei. După președinte intră d. Salandra, primul ministru, urmat de membrii guvernului. Intreagă camera le face deosebite onoruri, întreagă camera striga într'un glas:

— Trăiască războiul! Trăiască regele!

Un glas strigă: „Trăiască Italia“, — ca un urgan îl armează ovațiile la adresa guvernului a regelui și războiului.

Discursul dlui Salandra.

După citirea protocolului ședinței trecute și după prezentarea proiectelor de legi pentru război, d. Salandra se ridică să vorbească. D-sa este primit cu strigăte de:

— Trăiască războiul! Trăiască Italia!

D. Salandra a făcut în numele guvernului următoarele declarații:

— De când în Italia s'a redespertat simțământul de unitate, ea s'a dovedit în lumea națunilor ca o susținătoare a păcii și a buneînțelegeri. Italia se poate mândri că și-a împlinit chemarea cu tărie și ea nu s'a dat îndărât nici dula jertfele cele mai mari. În cel din urmă perioadă de peste 30 ani, Italia a ținut un atare sistem de alianțe și prietenii, care mai ales avea în vedere asigurarea cumpenei europene și astfel asigurarea păcii. Pentru interesul nobil al acestui scop Italia nu numai a suferit lipsa de siguranță a hotarelor sale, ea lu numai i-a subjugat cele mai sfinte dorințe naționale ale ei, ci cu dureroasă înăbușită a fost condamnată să stea de față la încercările cari aveau de ținut și tergeroa acelor trăsături ale caracterului italian, pe cari natura le-a pus pe veci nobilului nostru teritor.

Ultimele pe care monarhia austro-ungară l'a adresat Serbiei în luna Iulie a anului 1914, cu o singură lovitură a nimicit fructul străduințelor îndelungate, întrucât a stricat convențiunea care ne lega de monarhie. Acest ultim și ca formă a stricat această convențiune, întrucât monarhia a neglijat înțelegerea cu noi, ori fie chiar numai o comunicare cu noi în această chestie. Dar ea e din alt punct de vedere a stricat convențiunea cu noi, întrucât a căutat să tulbure în paguba noastră acel sistem delicat al stăpânirii teritoriale, precum și acel cerc de înfrățire, care ni-l creasem în peninsula balcanică.

Dar mai mult decât orice a suferit jignire întreg duhul convențiunii, deoarece prin faptul, că a slobozit cel mai teribil războiu asupra lumii. De-adreptul contra intereselor și sentimentelor noastre, monarhia a nimicit cumpăna, pe care convențiunea avea chemarea s'o servească. Iar pe de-altă parte a redespertat nizuință de întregire națională a Italiei. Cu toate aceste luni de-arândul guvernul a născut mult pentru a găsi o înțelegere care să redea înțelegerea dreptul pierdut al existenței. Dar nu numai timpul ei și demnitățile au arătat marginile tratativelor, iar trecând aceste margini am fi jignit totalitatea intereselor țării și cinstea patriei.

În consecință, în scopul păstrării intereselor mai supreme guvernul s'a văzut silit a face cunoscut în ziua de 4 Mai guvernului cesaro și regesc al monarhiei austro-ungare, că Italia își retrage toate proiectele, rupe convențiunea de alianță și declară, că își rezervă libertatea de acțiune.

De altă parte, însă, nu a fost posibil a lăsa Italia singură și lipsită de orice siguranță și autoritate totmai în momentul, când ea intră în timpul hotărâtor al istoriei lumii.

Considerând acest fapt și cumpănind gravitatea situației internaționale, guvernului l-se cere să fie pregătit pentru orice încercare, fie ea oricât de grea; ca urmare roagă camera ca prin votarea proiectului ce i-s'a prezentat să dea guvernului încredințări de cari el are nevoie. Trebuința acestor măsuri și la noi, ca și în alte state constituționale o cere nu numai lucrurile întâmplare, ci ele dau totodată cea mai bună ordine și mai moderată formă acelor drepturi, pe cari legile noastre le dau guvernului și în cazuri atunci; când e chestie de cel mai însemnată lege: binele statului.

Fără laudă și mândrie, dar cu adâncă înțelegere față de răspunderea, care ne apasă în această oră, avem conștiința, că din partea noastră s'au luat măsurile, pe cari le pretind dorințele cele mai nobile și cele mai mari interese ale patriei. Deci în numele patriei și din credință față de patrie adresăm în cuvinte calde parlamentului și deci țării întregi apelul nostru, să se pună la o parte și să se uite din toate părțile orice nelătelegere.

Acum trebuie să înceteze nelătelegerea de partid și clasă; în vremuri de rând totdeauna sunt de cinstit părerile personale, chiar și atunci când ele ar fi în potrița aspirațiilor și părerilor de toate zilele. Acestea toate trebuie să înceteze. Să se dea cale unei idei care însuflește mai mult decât orice altă idee. Având în vedere că e chestie de fericirea și măreția Italiei, de azi încolo să se uite totul amintindu-ne numai aceea că cu toții suntem Italiani și toți cu aceeași credință și cu același foc iubim Italia. Dorosc ca puterile noastre a tuturor să se contopească într'una singură, inimile tuturor să aibă aceeași bătaie. Dorosc, să fim conduși de o singură voință către scopul pentru care am făcut jurușină.

Italia să găsească inimă și voință hotărâtă și o puternică și vitejească arătare în armată și în flotă și în majestuosul ei conducător, care o conduce spre o nouă epocă ce acum începe.

Trăiască regele! Trăiască Italia!

Răspunsul Monarhiei la călcarea contractului de alianță din partea Italiei.

Viena. — La comunicarea Italiei ch rupe contractul cu tripla-alianță, ministrul de externe baronul Buriian a răspuns din partea Monarhiei printr'o notă care a predat-o ieri după amiază prințului Avarna, ambasadorul Italiei în Viena:

Nota cuprinde următoarele:

Guvernul ces. și reg. cu o neplăcută surprindere a luat cunoștință despre desfacerea alianței, care zece de ani de-arândul a asigurat pacea pe seama amânduror state, iar Italiei l-a făcut slujbă însemnată. Suprinderea e bine întemeiată deoarece în repeșite rânduri guvernul italian și-a spus dorința de a se păstra alianța.

E de prisos a se da o largă tălcuire ultimului Serbiei. Acest ultim nu atinge de-loc interesele Italiei. Reamintim declarațiile totului ministru Italian San Giuliano și telegrama regelui Italiei adresată M. Sale Francisc Iosif în luna lui August a anului 1914. Guvernele din Viena și Berlin au luat cu părere rău de la cunoștință hotărârea Italiei de a rămâne în neutralitate, care hotărâre cu anevoie putea să se unească cu contractul de alianță, dar totuși cu bunăvoință am primit punctul de vedere al guvernului Italian.

Când guvernul italian și-a reinot dorința pentru păstrarea alianței, ca despăgubire el și a făcut anume pretențiuni către monarhie. Din

cauze militare, politice și de naționalitate prezențiale guvernului Italian au fost cu neputință de primit.

Guvernul ces. și reg. nu poate lua cunoștință despre declarația guvernului Italian care dorește să privească nimicită monarhia deoarece această declarație e în potriiva îndatoririi sărbătorești pe care Italia și-a luat-o prin noua alianță încheiată în 5 Decembrie 1912, pe un termen până la 8 Iulie 1920, care prevede desfăcerea alianței numai cu un an înainte de ajungerea acestui termen.

Dacă guvernul italian în mod voitnic vrea să se subtragă acestui obligament, guvernul ces. reg. depărtează din partea sa răspunderea care va ieși în urma acestei purtări.

Telegramele războiului.

Italia ne-a declarat războiu

Viena. 24 Maiu. Trimisul Italiei la Viena s'a înfățișat Duminecă după amiază, la ceasurile 3 și jumătate în ministerul nostru de externe și a dat declarațiunea de războiu a Italiei.

Declarațiunea de războiu a Italiei.

Budapesta, 25 Maiu. Textul declarației de războiu, pe care a predat-o prințul Avarna în 23 luna aceasta ministrului nostru de externe sună așa:

În 4 Maiu a fost înștiințat guvernul Imp. și regesc despre acele motive, pentru cari Italia, întemeiându-se pe dreptul său, a declarat de stricat contractul de alianță încheiat cu Austro-Ungaria, pe care guvernul Imp. și regesc l-a calcat.

Guvernul regesc (italian) și-a câștigat prin aceasta iarăși libertatea de a lucra și e firm hotărât a se îngriji cu toate mijloacele, ce le are, pentru apărarea drepturilor și intereselor italiene, ea nu poate nici decum să-și calce datorită și să nu ia pentru realizarea aspirațiilor sale naționale față de orice amenințare de acum sau din viitor aceste măsuri, pe cari i-le poruncesc împrejurările.

Majestatea Sa declară, că de mâine încolo se găsește în stare de războiu față de Austro-Ungaria.

Mobilizare generală în Italia.

Roma, 24 Maiu. Regele Italiei a poruncit să se facă mobilizarea generală a armatei și a flotei și recvirarea tuturor cailor și căruțelor.

Ambasadorii noștri părăsesc Roma.

Roma, 24 Maiu. Ambasadorul german principele Bülow a primit îndrumarea să părăsească Roma deodată cu ambasadorul Austro-Ungariei.

Cererile Italiei.

Berlin. 24 Maiu. O telegramă sosită din Copenhaga la ziarul „Berliner Zeitung am Mittag“ vestește, că fostul

ministru de finanțe al Italiei Luzzatti, ar fi făcut corespondentului de la „Naționaltidente“ următoarele declarațiuni, cu privire la cererile Italiei față de monarhia noastră.

Italia dorește să ocupe îndată orașul Trentino, apoi Istria cu Triestul, Pola, Fiume, cât și unele insule din marea adriatică

Cedarea stațiunilor maritime de pe coastele Dalmației.

Renunțare la orice amestec direct sau indirect în chestia Serbiei.

Renunțare la orice fel de influență în Peninsula Balcanică, ce ar fi contrară intereselor Italiei.

Libertate deplină, ca Italia în alianță cu puterile triplei înțelegeri să-și afirme interesele ei față de Turcia, și în sfârșit libertate de acțiune la viitoarea pace, la care Italia își rezervă dreptul de-a sprijini interesele Belgiei și ale Serbiei.

Budapesta 21 Maiu. Pe frontul din Galiția de mijloc luptele s'înch. Am aruncat peste râul San cetele rusești, cari se mai țineau încă pe sectorul acestui râu dela Senlava încoaci, pe malul vestic al lui. Spre est dela Jaroslau trupele aliate au respins crunt eșirile întreprinse în contra lor de către forțe mai mari rusești.

Spre est dela Drohobit trupele noastre au luat în înverșunate lupte de noapte cu asalt o poziție rusească și au ocupat localitatea Neudorf făcând prizonieri 1800 de Ruși. În Galiția de est am oprit la Prut contra-ofensiva rusească îndreptată în contra Nistrului. La Colomea am zădărnicit încercările dușmanului de a ne sparge frontul. Am respins toate atacurile dușmanului îndreptate în contra capului de pod de aici și i-am cauzat pierderi foarte grele. În luptele din regiunea păduroasă Kielce, cari s'înch pe unele locuri, am făcut prizonieri până acum 4000 de soldați ruși. Numărul prizonierilor făcuți de noi s'a sporit dela 26 Maiu încoaci cu 20,000 de oameni. *Höfer.*

Budapesta, 22 Maiu. În Galiția de mijloc luptăm mai departe. Trupele noastre s'înch în terenul (locul) cucerit până acum, cu toate încercările Rușilor de a-l relua îndărăt. Înaintând încet, și de și câștigăm tot mai mult teren.

Pe linia Prutului e închiște. La Boian, lângă Cernăuși, încercarea dușmanului de-a trece Prutul a fost respinsă cu pierderi mari pentru el.

În ținutul muntos dela Kielce dușmanul se retrage din nou spre nord-est. — *Höfer.*

Budapesta, 24 Maiu. Nici o schimbare mai de seamă nu s'a făcut în situația generală.

Atacurile rusești dinspre răsărit de Jaroslau și în cursul de sus al Nistrului au fost respinse, ea și până acum, cu pierderi mari pentru dușman. Așezerea nu a reușit un nou atac al Rușilor de-a trece Prutul lângă Boian.

La Kielce am făcut 1800 prizonieri într-o singură luptă din ținutul muntos. — *Höfer.*

Budapesta, 25 Maiu. Situația peste tot nu s'a prea schimbat. În pădurile de lângă Kielce în luptele din zilele din urmă am prins 30 ofițeri și 6300 oameni.

La granița italiană. După declararea de războiu au avut loc la granița tiroleză hărțuiri mai mici. În ținutul de lângă mare, la Strassoldo s'a arătat cavaleria (husarii) italiană. — *Höfer.*

Rușii părăsesc Lembergul.

Munkaciu, 25 Maiu. Prizonierii cei mai noi, pe cari i-am luat dela Ruși spun, ca s'a început golirea Lembergului. Principele Nicolae-viciu a plecat cu statul major de acolo.

Budapesta, 26 Maiu. În Galiția am atacat noi pe frontul întreg. La Sieniawa au fost respinse puteri mari rusești de către armata lui Mackensen, cu care luptăm și a 6-a armată a noastră. Am cucerit Radymno și am pătruns înainte. Dușmanul s'a încercat a recuceri locul pierdut, fu însă pretutindeni respins, perzând 21,000 prizonieri, 39 tunuri și 40 mitralieze. Armatele lui Puhallo și Böhm Ermolli pătrunzând spre sud dela Pzemislau, au aruncat pe dușman peste linia Blonia. Altfel situația e neschimbată.

Spre Italia: La granița tiroleză și carințiană, pe ici-colea, trupe mai mici, mai ales vânători au trecut granița, de unde focul nostru i-a întors îndată.

Budapesta, 25 Maiu. Biroul de presă ne vestește:

Peste 30 de ani aliați cu armata noastră, ne atacă acum armata italiană în spate. Dela începutul războiului european s'a pregătit Italia pentru a se înarma contra noastră, a luat măsuri militare în Veneția și în ținuturile dela granița noastră, cari de loc nu se puteau uni cu tovarășia noastră de aliați. Această purtare ne-a înșufiat îngrijorări serioase. Gândul că Italia, uitându-și de cinste, ar putea trece în tabăra dușmanilor noștri, nu ne mai părăsea. Când pe urmă în primăvară am văzut tot mai limpede, că Italienii pregătesc un atac trădător împotriva armatelor noastre ce luptă în contra Rușilor, și adună trupe la granița noastră, ne-am hotărât și noi să luăm astfel de măsuri, ca să putem întâmpina atacul Italiei. Granița spre Italia a fost deci pregătită, ca teren pentru un războiu, ce va fi cu puțință.

Cu toate acestea lupta împotriva Rușilor a fost urmată cu toată puterea și încă în luna aceasta am putut secera marea învingere din Galiția.

Acum, când trădarea rușinoasă a fostului nostru tovarăș, e fapt implinit, vor și trupele învingătoare ale Germaniei și Austro-Ungariei să întâmpine și pe cel mai ticălos dintre toți dușmanii.

Atacul nostru asupra țărmlui italian.

Budapesta, 26 Maiu. Un raport oficial foarte amănunțit spune că lupta a fost mai înverșunată în fața Veneției. Vaporul nostru „Scharfschütze“ (care nimicește vasele) a pătruns mai adânc și dete luptă cu un tranșeu Cruciașătorul „Novara“ și torpilorul „80“ venind în ajutor. Cel din urmă fu lovit tocmai în mijloc. În sfârșit șanțul împreună cu o casarmă fu dărâmat Locotenentul de marină Persich și 4 oameni sunt morți, 4 greu răniți și câțiva mai ușor. Pierderile dușmanului sunt de 10 ori mai mari. Pagubele din Ancona au fost foarte mari. Vasul de războiu „Helgoland“ a scufundat un vapor italian, scăpând 30 oameni; între ei și pe comandantul.

Rotterdam, 26 Maiu. Un raport din Roma recunoaște, că flota austro-ungară și mașinile de sburat au atacat țărmlul italian, mai ales Ancona și Barletta

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 19 Maiu. Pe câmpul de operații dela vest: Spre nord dela Ypern Francezii și Negri ne-au atacat pozițiile din estul canalului.

Lupta s'ine încă. Un atac pe care Englezii l-au îndreptat s'ară târziu în contra noastră spre sud dela Neuwachepelle, în regiunea Laquinguerne, s'a izbit de focul nostru. La Fresnay spre nord-ost dela Arras, am împuşcat un aviator francez. În pădurile dela Ailly am zădărnicit un nou atac de al Francezilor suferind duşmanul pierderi foarte mari; aici am făcut şi câţiva prizoneri. Pe câmpul de operaţii dela ost: Lângă Sawle au avut loc câteva ciocniri mai mărunte. Ofensiva noastră dela Dubisa ne-a adus 1500 de prizonieri. I-am alungat pe Ruşi spre ost dela Milosajrie şi Zemigola asvârlindu-i peste râu. Mai departe, spre sud, s'ine încă lupta Rămăşiţele trupelor ruseşti bătute spre sud dela Njemén îşi continuă refugiarea spre Kovno.

Pe teatrul sudostic: Situaţia trupelor germane e neaschimbafă. Spre ost dela Jaroslau am dat printre prizonierii luaşi dela Ruşi de soldaţi, cari nu erau înarmaţi cu puşti, şi cu măciuci de stejar. Trupele lui Mackenzier precum şi celelalte trupe ale noastre, cari luptă în şirul aliaţilor au făcut începând dia 11 Maiu 104 de mii de prizonieri capturând 72 de tunuri, precum şi 253 de mitralieze.

Berlin, 24 Maiu. În şirul Sawle am atacat aripa nordică a Ruşilor şi am bătut o armată de 1600 prizonieri şi 7 mitralieze. Atacurile duşmanului de peste noapte au dat greş. Lângă Dubissa atacurile grele ale Ruşilor îndreptate împotriva liniei Misiuni-Zemipola au fost respinse. Am luat 1000 prizonieri. Tot aşa nu a avut nici o reuşită atacul duşman făcut noaptea spre Iord de Pilwiakl.

Berlin, 25 Maiu. Mai multe atacuri de ale Englezilor între Neuwachepelle, şi Givenchy ca şi atacurile franceze de pe înălţimile Loretto, la Ablani şi spre nord şi sud de Neuville, au fost respinse cu pierderi grele pentru duşmani, făcând noi 150 prizonieri. Între Meusa şi Mosella mai s'ine lupta de artilerie. În pădurea Pretre Francezii au suferit pierderi făcând lucrări nouă împotriva noastră. Incolo nimic nou mai de seamă.

Rotterdam, 25 Maiu. Italia a poruncit să fie depărtaţi din Roma şi ministrii germani şi austro-ungari de pe lângă Papa. Acest, cum se ştie, are curte deosebită, la care fiecare stat îşi are trimişul său. De aceea Papa va protesta împotriva acestei măsurii.

Generalul Cadorna comandantul armatei Italiene.

Şeful statului major italian, generalul Cadorna a plecat cu ajutorul său generalul Porro în cartierul general La gară l-a salutată ministrul preşedinte Sallandra şi o mulţime numeroasă.

Submarine austro-ungare în Mediterană.

Lucano, 22 Maiu. «Corriere dela Sera» vesteşte din Syracusa: De oarece s'a anunţat că sunt mai multe submarine austro-ungare în Marea Mediterană, s'a prezentat de câteva zile în Mediterana o flotă franceză de torpiloare franceze, cari au fost Sâmbătă câteva ore în portul Augusta.

«Corriere dela Sera» află din Atena: Vaporul «Torino» a întâlnit în strâmtoarea Otranto un submarin de naţionalitate necunoscută, care prin semne luminoase l-a dat ordinul să se oprească. Capitanul s'a oprit şi submarinul a cerut dela o depărtare de 300 metri să i se arate destinaţiunea şi naţionalitatea vaporului şi apoi l-a dat drumul uerătăm.

Prinţul Ghica la ministrul de externe al Italiei.

Din Geneva se vesteşte: Ministrul de externe Sonnino a primit într-o lungă audienţă pe ministrul României la Roma prinţul Ghica,

Demonstraţii în Viena.

Vineri şi Sâmbătă au fost în desfăşurare demonstraţii patriotice în Viena, înaintea ministerului de război şi a consulatului german. Mulţimea purta chipul regelui nostru şi trecea pe străzi cântând cântec naţionale şi strigând „să trăiască” la adresa capetelor încoronate, cari sunt în alianţă cu noi.

Cartea verde a Italiei.

Guvernul italian a scos o carte cu păreţii verzi, pe care a prezentat-a parlamentului italian, voind să arete deputaţilor, că Italia a fost silită să declare război Austro-Ungariei. Ministerul nostru va răspunde prin o carte Roşie, în care va combate spuasele greşite ale guvernului italian.

Neînţelegeri între România şi Rusia.

«Pesti-Hirlap», scrie în data de 22 Maiu următoarele vesti din Bucureşti. O persoană însemnată dintre diplomaţii ruşi, către care s'a adresat un gazetar, spre a-l întreba despre pertractările ce se fac între România şi Italia, a răspuns foarte nelămurit despre putinţa unei conlucrări a acestor două state.

Declaraţiile diplomatului le putem cuprinde în următoarele.

Cererile României sunt prea mari. *Aşa de pităa Rusia nu poate nici decum să trateze cu România asupra Bucovinei.*

Rusia a pierdut în luptele purtate pentru acest ţinut vieţa la zeci de mii de oameni, mărind cu noi valuri de sânge apa Prutului şi a Siretului. Ar fi o jertfire de sine o se lăsa din partea Rusiei de acest ţinut. *Rusia nu poate să se despartă de Bucovina.*

Aici gazetarul îndrăzni să facă observa, că în starea de acum Ruşii nu sunt stăpâni pe acest ţinut, deoarece sunt în retragere pe întreaga linie de foc, şi că România venindu-le în ajutor ar fi vrednică de-o răsplătă mai mare.

Chiar şi organul cel mai de seamă al prietenilor Ruşiei «Dimineaţa», care de la începutul războiului într'una grăbeşte intrarea în acţiune a României, arată neînţelegerile ivite între Ruşi şi Români *Gazeta lui C. Mille se supără, deoarece Rusia vrea să silească cu puterea pe Români, de-a intra în război.*

După ce «Dimineaţa» printre şire stabileşte adevărul, că Rusia vrea s'o înşele pe România, scrie următoarele: «Ruşii nu numai că nu vreau să ne împlinescă cererile noastre, ci în zilele trecute au făcut o încercare pe care n'o putem primi. *Rusia întrecuieră faţă de noi fel de fel de mijloace ca să ne Constrângă.* Putem stabili, că Rusia înainte cu câteva zile a rugat pe Englezi şi pe Francezi să primească o notă, prin care să i îndemne pe Români de-a da pe faţă ce gânduri au şi pentru ultima oară să i silească a intra în luptă. Chiar şi Anglia şi Franţa a găsit de necuviincios acest pas al Rusiei. Cu toate acestea, deşi într'o formă mai puţin aspră, totuşi şi ele s'au alăturat la nota Rusiei».

După aceste «Dimineaţa» aminteşte încercare fostului ministru francez din Marocco, *Renault*, pentru ca să delătoreze neînţelegerile dintre Rusia şi România, şi-apoi încheie articolul său cu litere grase în felul următor: «aceasta e starea de acum. Ne fimem de datorinţă să luminăm despre aceasta publicul cetiter. Am ajuns într'o stare foarte grea. În clipa de faţă nu ne putem face o judecată hotărâtă. Dar starea lucrurilor este într'adevăr aceasta. Să nădăjduim, că se va mai îmbunătăţi însă».

O acţiune diplomatică a României. «Gazeta Transilvaniei» din Braşov scrie: Unele ziare bucureştene între cari «Dimineaţa» aduc ştirea că între România şi Puterile triplei înţelegeri sunt în curgere tratative diplomatice cu privire la revendicările Româ-

niei. În acelaşi timp ar fi în curgere şi o acţiune diplomatică la Sofia, pentru a obţine o înţelegere deplină între România şi Bulgaria.

Ce mi-a povestit un soldat.

Un infanterist păşeşte repede a bături de mine. Este mărunţ are mâinile înroşite de vântul îngheţat, fumează, mişcările îi sunt repezi şi vorba scurtă.

— Mă întrebi ce-a fost mai groaznic, din câte am simţit?.. Să nu-i crezi pe aceia care vorbesc de curajul oamenilor. Toţi avem curaj şi toţi avem teamă. Germanii de asemeni. Aşa-i făcut omul. Şi-lă urma-urmei nu-i vorba să n'ai trică de nimic; trebuie să-ţi spui odată pentru totdeauna că nu-i timpul să te gândeşti la tine. Aşa, ești ușurat... Dar ori cât te ai obicinui cu războiul sunt unele lucruri care te izbesc şi pe care nu-şi pot uita niciodată. De ce tocmai acestea îţi rămân înfipite în memorie? Nu ştiu, totul este îngrozitor şi n'ar trebui uitat nimic.

Omul acesta cu faţa palidă şi fără înfăţişare deosebită e de opt luni în război. S'a bătut în Alsacia, apoi pe Yser; acum vieţueşte în şanţurile de pe Aisne. Stă îngropat în pământul umed. Nu se plânge şi, dacă i se întâmplă câteodată, este numai atunci când îi lipseşte tutunul.

— Întâia oară, a fost aproape de Than, la începutul războiului. Ajungem într'un sat: sergentul cu vreo cinsprezece oameni. Vedem ziduri arse, case în ruină, fum negru. Străzile erau deşerte. Deodată, în apropiere de biserică, îi zărim pe germani. Erau vre-o zece; o patrulă de uhlani fără cai. Ne-am repezit cu baioneta. Înaintea mea era un flacău din satul meu; brutar de meserie. L'am văzut ridicând braţul şi isbind pe un german; un băiat tânăr fără mustaţă; purta coif uscut şi tunica cenuşie. Lovitura a fost atât de zdravănă, în cât flacăul deşi trăgea din răspuţeri, nu-şi mai putea şcoate baioneta. Baioneta rămăsese implantată în pieptul băiatului şi patul puştii descriesese un arc de cerc, urmând căderii corpului. Nici acum nu pot uita mişcarea asta.

Tace şi, înfrigurat, îşi strânge tunica şi aprinde apoi o țigare. La dreapta, în dosul unui pădurici de tei, tunurile bubuie. Nu le aud.

— A doua oară a fost în Flandra. Pionerii au făcut să sară în aer un pod, din care n'au mai rămas decât stâlpii. Yserul are cursul foarte repede, mai ales când se revarsă. În jurul stâlpilor apa adâncă se asvârlia cu furie şi spume galbuie, făşniau în cascadă. Cadavrele germanilor coborau legănate în josul apei; apoi, când vreunul ajungea în dreptul stâlpilor, ştii ce se întâmpla? Se înălţa deodată, drept caşi când ar fi fost viu. Da, se ridica acolo, în mijlocul Yserului. Era negru şi, deşi ştiam foarte bine că nu-i decât un cadavru, nu ne venea să credem. Asta, n'am s'o uit cât oi mai fi.

Țigarea i se stinse încă odată. În depărtare, ceasul unei biserici bate încet. Vântul suflă; câmpiile sunt deşerte. Tovarăşul meu tace.

A treia oară, a fost de curând, în tranșee ne îngropăm morții aproape de noi. N'avem cum să-i păstrăm; le scurăm repede o groapă și-i acoperim cu pământ. Într-o zi germanii s-au apucat să ne stropească tranșele și cu stăta îndemănare încât șrapnelele explodau tocmai deasupra capetelor noastre. Sergentul a fost ucis și doi soldați au căpatat răni grave. Cu acestea, erau obișnuiți. Dar iată că, o dinămită explodează deasupra unui mormânt, scurăm pământul și imprăstie bucăți de cadavre în descompunere... Le văd și acum. Asta a fost al treilea caz.

Ziua se stinge, se întunecă. În curând se vor aprinde stelele. Deasupra tranșelor se va întinde Calea Laptelui, și găinșă va urca scânteietoare. Tăcerea cerului este solemnă. Este pacea vecinică, liniștea binecuvântată. Dar pământul ne răspunde și el prin tăcere. Tunul bulzător mai șgomotos, tușișele se scutură și mai puternic. În întuneric se aprinde un foc și flacăra roșatică se înalță către cer; luminele strălucesc triste. Soldatul meu, merge alături de mine. Tăcere — nu mi are nimic de povăit. La ce se gândea? La satul din depărtare? La o porție suplimentară de pâine? La tutun? Sau în fața ochilor lui cadavrele germane se ridică meșterul în mijlocul valurilor spumoase ale Yserului? Vede înormântul profanat? Să pățim puștii? Nu-i mai pot urmări gândurile, vreau să-i uit povestirea. Vreau să o uit, pentru că mi-e teamă de mine însumi. Să uit, pentru că ar fi peste puterile mele, dacă ar fi să-mi aduc mereu aminte. Să uit, și întorcându-mă la mine, să adorm adânc. Să dorm — în timp, ca alții vighiază în tranșeele înghețate.

nostători și împreună cu cel ce-l-a cunoscut. Vom vărsa o lacrimă, ca primos de aducere aminte.

Capii bisericii noastre și imprumutul de războiu. Miropolitul Mășanu, mitropolitul Mihali de Apșa, Episcopul Aradului Ioan Pap și Episcopul Orăzului Mari, dr. Demetru Radu, au adresat cu toții circulari preștinii noastre, arătând avantajele materiale pe cari le oferă imprumutul de războiu, și apelează la cler și popor ca și de astădată să facă jertfa cerută de patrie, subscriind fiecare după puterile sale sume pentru al doilea imprumut de războiu.

Viena, de două ori pe săptămână fără carne. De la 18 Maiu, printr-o măsură, a guvernului, va fi interzisă vânzarea cărnei la Viena, Marți și Vineri. Totodată și cafensele, și birturile nu vor oferi consumatorilor în aceste două zile carne, ci mâncări vegetariene obicinuite astfel populația la crutarea cărnei.

Noua linie a tranvaiului Sibiu. Sâmbătă, în 15 Maiu, s'a dat circulației o nouă linie a tranvaiului electric din Sibiu. Linia aceasta este construită, dela cimitirul central, dealungul păduriceii de stejari, până la restaurantul nou din dămbrașă. Un bileț de la gară (sau dela piața lemnului) până în dămbrașă costă 20. fileri.

Num a murit Vanderbilt. Ziarul "Corriere della Sera" află din Londra:

"Miliardarul american Vanderbilt a murit în mod eroic cu prilejul scufundării "Lusitaniei". Mai înainte de a pieri, el a salvat mulți copii și femei. O doamnă din Canada dădu un tribut prețios eroismului desfășurat de Vanderbilt în sfârșitul de ceas, care promișese scufundarea "Lusitaniei".

Numele lui Vanderbilt — spune doamna — va fi amintit nu numai ca al unuia miliardar și om de lume, dar și ca al unuia erou, căruia mulți copii și multe femei datoroasă viața.

În timp ce moartea se apropia, el dedea dovadă de un curaj și iubire de aproape ce au se pot descrie prin cuvinte. Pironit în fața salenului cu palmele, el privea cu ochii mișcați spectacolul îndolășitor, disperat și groznic în același timp. El ordonă camerierului său să aducă câși copii vagăși și să-i aducă la el. Omul său de serviciu se supuse și pe măsură ce l se aduceau copiii miliardarul îi scobora în bărei, unul câte unul. Când nu mai putu găsi copii, alergă în ajutorul femeilor și salvă și atâtea cât putu. În toată acțiunea sa fu asistat de volonierii săi servitor și ambli lucrări la scăparea semenilor lor, până se scufundară cu vasul.

Vanderbilt își încinsese un colac de salvare, dar nefiind bine prins, el se desfăcu și astfel miliardarul se pierdu în valuri. Șeful electrician al vasului "Lusitanie", George Hutchinson, povestește că a văzut pe Vanderbilt cum se lupta cu valurile, încercând să-și prindă cingătoarea, pe care i-o furase apa. Electricianul se apropie de el pentru a-l ajuta. "Sunt Vanderbilt" îi strigă disperat miliardarul, Hutchinson făcu mari eforturi pentru a-l susține la suprafață, dar un val îl separă de el și-l înghiți.

Dor și jale. A apărut: "Dor și jale". Cântec din războiu (1914—1915). Cu o prefață de Dr. Ioan Urban Jarnik profesor de universitatea din Praga. Prețul 1 cor. plus porto 5 fil, 20. în epistolă și 45 fil. recomandat. Datoritorii să se adreseze la Tipografia "Carmen" în Cluj.

Asigurări contra pagubelor de grindină. De bună seamă că nici odată până acum nu a fost o mai mare trebuință ca oamenii noștri să-și asigure produsele câmpului (grâu, orz,

ovăș, cucuruz), vîlă și celelalte contra pagubelor de grindină (ghiață) ca astăzi. Azi lucrarea pământului, cultivarea viilor etc. în urmă lipsei de puteri de muncă, sunt cu mult mai anevoioase. De aceea, și din cauza știrilor excepționale în care ne găsim, produsele pământului sunt și vor rămâne cu mult mai scumpe ca în trecut. Prin urmare și paguba ce le-ar putea s'ajunge prin grindină (ghiață) este îndoit, ba și în treită ca până acum. Oamenii noștri deci au datorință să caute a se pune la adăpostul pagubelor, ce iar putea ajunga și să se asigure din vreme.

Dar dacă prețul bucatelor etc. azi se mărește, premiile de asigurare contra grindinei sunt aceleași ca în trecut. Pentru un premiu minimal se pot asigura valori foarte însemnate.

Nu avem curvinte îndăjuns să îndemnăm oamenii noștri să nu întârzie a se asigura. Pășii lași intelectuali noștri să nu întrelase a lumina și sufletul poporului în această privință. Toți să se adreseze cu încredere la Banca generală de asigurare (cea românească) din Sibiu ori la agenturile ei principale, cum și la orice bancă românească, de unde vor primi oferta și informațiuni.

Programa serbării naționale de 10 Maiu 1915. Monitorul Oficial publică următoarea programă: 1. În rășăutul zorilor, 21 tunuri vor anunța Capitala solemnitatea zilei. 2. La ora 10 dimineața, se va oficia la Mitropolie un serviciu religios, în prezența Maiestăților Lor Regelui și Reginei și Alteței Sale Regale Prințului moștenitor și a Familiei regale însoțită de Curțile Regale și Prințiară.

Vor fi de față la acest serviciu religios: Președintele consiliului de miniștri, președinții, vicepreședinții, birourile corpurilor legislative, senatorii și deputații. Înaltele Curți de Casație și de conturi, membrii consiliului superior de agricultură, corpul profesoral universitar, Curțile și tribunalele, primarul Capitalei, consiliul comunal, Camera de comerț și înaltei funcționari ai statului. 3. Armata va fi așezată pe strade și pieși între Palat și Mitropolie, precum și între Palat și piața Victoriei. 4. Pornirea dela Palatul regal din București a Maiestății Lor, împreună cu Altețele Lor Regale, spre a asista la serviciul religios, se va anunța prin 101 tunuri. 5. La orele 11 și jumătate dimineața M. Sa Regele va primi defilarea pe Piața Victoriei. 6. Dela orele 8 seara, muzicele militare vor cânta în grădinile și pieșele publice. 7. Registrarele de înscriere la Maiestățile Lor vor fi deschise la Palatul din Capitală. 8. În această zi, la orele 10 și jumătate dimineața, se va oficia un serviciu religios în toate comunele urbane și rurale din țară, la care vor asista autoritățile locale.

Lista prizonierilor din Przemysl. Se anunță din Viena: Mercuri a sosit la ministerul de războiu, dela Crucea roșie rusească din Petrograd o parte din lista prizonierilor făcuți de Ruși în Przemysl. Lista sosită cuprinde numele a 2400 ofițeri, cu note despre cei bolnavi. Locul unde se găsesc prizonierii nu se spune în listă. Lista va fi publicată ca adaus la cea mai apropiată listă de perdere.

Material german sanitar pentru România. Cetim în "L'Independence Roumaine": Ministrul nostru de războiu a cumpărat de curând o cantitate de material sanitar la Berlin. Guvernul german a permis exportul și guvernul austro-ungar a încredințat trecerea unei cantități de 10 vagoane din acest material. Aflăm că aceste 20 de vagoane au și sosit la București de câteva zile.

Distincția regimentului maramurășan. În adunarea comisiei administrative a comitatului Maramurăș, comitele suprem Nyegle Lăz-

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 27 Maiu n.

Dr. Dionisie Stoica. O gazetă ne aduce (trista știre) că între vitezii noștri, cari și-au perdut viața pe câmpul de luptă, se găsește și vrednicul director de bancă din Bihor Dr. Dionisie Stoica. Foata noastră jalește în persoana acestui neuitat prieten al poporului, un om învâțat, un om de înțimă și în însușeștii luptător pentru dreptățile noastre.

Ca student la universitatea din Budapesta, el a fost unul din întemătorii cunoscutul reviste "Lucașărul", care s'a isprăvit în timpul din urmă la Sibiu. Apoi a scris la "Lupta" din Budapesta și după aceea trecu ca redactor la Gazeta din Șimleul-Silvaniei. Pe paginile acestui gazete a aruncat et semănțe de lumină în acel colț din țara noastră, care gemea mai mult sub greutatea întunerecului. Tot neobostitului său zel de muncă i se datoroasă două cărți, una despre poetul Vlahuță, iar alta despre trecutul și starea de astăzi a Românilor din Sălaj.

Cu Dr. Dionisie Stoica trece la cele veșnice, în floarea vitezii, încă unul din acei înerti, cari conduși de dragoste pentru popor, au prins condeiul în mână și au apărut drepturile lui. Pentru ostentelile sale, noi îl vom rămânea recu-

16 a anunțat, că Măiestrea Sa a împărțit regimentului 85 cea mai înaltă recunoștință. Comitele a propus, ca eroismul regimentului să se însemneze și în protocoalul ședințelor. Motiunea aceasta a fost primită cu multă înflăcărare și de vicarul român Titus Bud. Regimentul amintit se compune în parte însemnată și din români.

S'a pierdut o bivoliță de 12 ani, c'as golaze, semnul nu se cunoaște bine. Cine o va afla să se adreseze lui Coman Bratu Poplăka 437.

O zi de serbătoare a românilor din Viena. De când s'a mărit numărul românilor din Viena atât de însemnat, prin venirea bravelor ostași ai noștri s'a schimbat și concepția convenirilor. Publicul ce-l are Clubul Român la conveniriile obicinuite este cum nu s'a mai pomenit prin Viena. Așa și la convenirea care a avut loc la ziua Înălțării Domnului, sala destul de vastă dela restaurantul „Markhold“ în cercul I a fost țintită de soldați, cu toate că veniseră numai suboficieri în majoritate dacă nu peste tot numai învățători, cari vor duce în centrele D-lor impresii și învățături, cari li s'au întâpărit adânc în inimă.

Dl. Președinte Ilie Radu, arhivar la consulatul general român, a avut ocaziune în frumoasa cuvântare de deschidere să salute o serie de oaspeți, între cari și P. C. Sa egumen al mănăstirii Bodrog Dl. Arhimandrit Augustin Hameș, cu glas ridicat și apoi cetire răspunsului I. P. S. Sale D-lui Mitropolit Ioan Meșianu, la omagiul Clubului adresat I. P. S. Sale cu prilejul jubileului de 40 de ani de arhiepiscopie, părinteștile cuvinte ale I. P. Sale au fost aco-perite de lungi urale.

Dl. General Alexandru Lupu rostește apoi o cuvântare însemnată, care va rămănea pe veci lămpărită în inima acelor, cari au avut fericirea să fie de față. Deosebit de mișcător a fost pasajul în care Dl. General zice: „soldați din regimentul 64, cu moșii voștri am fost la Königrätz, cu părinții voștri în Bosnia, și cu voi mi e'a dat să fiu când a treia generație este chemată la jertfa sângelui pentru tron și patrie. Momentul acesta când îmi vidi paharul în cinstea fostului meu regiment, pe care-l văd în viața mea a treia oră în foc, nu l'voi uita nici oând“.

În mijlocul unei însuflețiri, ce nu se poate descrie, se desprind aconiturile unui cor de soldați, în frunte cu dl. învățător Bucur, despre care nimeni nu știa. Este apoi invitat să vorbească dl. Al. S. Iorga, a fost o problemă foarte grea, pe care a rezolvit-o, în mod virtuos dl. Iorga când cu o scurtă introducere ne-a atras în mijlocul dezbaterilor despre arta românească, etc. Dânsul au fost ascultat cu deosebită atențiune.

P. C. Sa dl. Arhimandrit Hameș răspunde d-lui Iorga într-o cuvântare, care au fost primită neîntrerupt, așa zicând cuvânt de cuvânt cu manifestări de simpatie. Prețioasele sfaturi părintești au intrat adânc în inima unui regiment întreg de apostoli, cari vor întoarce în cercul lor de activitate și ca mâne vor sămăna sămânța primită.

Dl. Dr. Lazar Popovici mulțumește apoi tuturor oaspeților, cari ne sunt atât de scumpi, căci sunt dor floarea și puterea neamului. Veși merge zice D-nului să apară patrie și tronul, și D-zeu se va aduca înapoi sănătoși, ca să vă însuși și răsplata bine meritată, care nu va fi, căci nu e permis să fie mila, nici pe jumătate, precum nici noi nu cerem mai mult decât ni se compete.

În numele camarazilor mulțumește dl. aspirant de oficer Petruș, iar dl. învățator Bucur cânta minunat câteva doine românești, urmează „Pe al nostru stesg“ cântat de toți într-o în-

suflețire, cum de mult nu s'a mai dat ocazie pe aicea. A fost o seară cum nu s'a mai pomenit în Viena.

În amintirea iubiiților răposați Neconsolatele surori *Victoria Ungureanu n. Papiu*, și *Matilda Papiu*, dăruiesc întru vecinica odihnă sufletului mult iubitului lor părinte *Ioan Papiu*, fost paroh în *Veștem*, suma de 40 cor., din cari 20 cor. la fondul „Azilului-orfelinat“ al „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“, pentru adăpostirea orfanilor și a bătrânilor noștri scăpătați, iar 20 cor. la „Legatul Victor Petrișor al fondului Episcopul Nicolae Popa pentru ajutorarea copiilor săraci din *Veștem*, aplicați la meserii, întemțat de Reuniunea meseriașilor sibiieni. Pentru prinos, implorând mângăiere celor îndurerăți, aduce calde mulțumite, în numele Reuniunilor amintite, președintele lor: *Victor Torășianu*.

Date statistice de acum. — Răspândirea religiunilor pe pământ. Religiunile se pot împărți în patru grupuri, cari se impart în mai multe părți.

Grupa primă formează treapta cea mai de jos religioasă, și revine numai la popoarele, cari stau pe o treaptă de cultură de tot jos fiind făcute simplu dintr'o închipuire cum că sufletul trăește după moarte, împreună cu o credință deșartă și cu frică de duhuri. A doua grupă o formează Feticișmul, credința, că după moarte sufletul omului trăește pe pământ în altă formă. De aici, închinarea de animale și chiar de lucruri neînsuflețite. — Mijlocirea vorbirii se face prin șamani sau vrăjitori. A treia grupă este Bramaismul, care se poate socoti o dezvoltare a Feticișmului. Acesta se apropie în multe prințipe de învățătura monoteistă (credința într'un Dumnezeu, fiind, că pe lângă alți mulți Zoi, adrează în Brahma, filia cea mai înaltă) Străns înrudit cu acesta este Budismul (Buchismul), (învățătura lui Fo), care împarte omenimea în 4 părți, după cum cere Bramaismul și făgăduiește, că având viață desăvârșit curată, după moarte se pot ridica cu sufletul până la ființa cea mai înaltă, la Buddha. Înrudite cu aceștia sunt învățăturile lui Confucius și Laoțse, cum și aceia cari mărturisesc cultul străbunilor. A patra, cea mai perfectă grupă, o formează religiunile Monoteiste, cari recunosc de filiață atotputernică un Dumnezeu, și în partea cea mai mare, învață, că sufletul trăește după moarte. De aceștia se țin: Creștinii, Mohamedanii și Izraeliții, cu deosebitelo lor secte. Popoarele creștine, cu toate sectele lor, numără rotund 610 milioane, anume Catolici cam 284 mil.; Protestanți 210 mil.; Ortodoxi 110 mil. De Islam (Mohamedani) se țin cam 230 mil.; Izrael și sunt preste 11 milioane. Politeiști (Brahmani, Budiști, Șinto, Confuciani, Laoțeiți etc., Mărturisitorii Feticișmului și Păgânii) sunt la 800 milioane.

Mărimea de pământ și mulțimea oamenilor din țările cari se bat. Dintre toate puterile pământului Britania mare, are stăpânirea sa, cel mai mare teritor. Împărăția britană — cu toate posesiunile sale — are o întindere de peste 30,372,246 km. Întreg pământul are 145,918,000 km.²) ca pământ uscat, din care 20.81% cad pe Britania mare (Anglia): deci cam 1/5 (o cincime) din scoarța uscată a pământului. Numărul supușilor Angliei fac: 425,066 286 oameni, deci 1/4 (o pătrime) din locuitorii pământului sau 25.65%. Desimea populației este 14^m oameni pe nu km. pătrat.

După Britania mare urmează împărăția Rusiei. Are o întindere de 22,360,096 km. Din ținutul uscat al pământului nostru 15.30% sunt sub stăpânirea Rusiei. Acest teritor e de două ori mai mare decât întregă Europa decă împărăția chineză, decă Statele-Unite. Numă-

rul supușilor este 169,373.824 sau 10.22% din locuitorii pământului. Desimea locuitorilor este de 7.6. pe km. pătrat.

Franța — cu posesiunile sale — are o întindere de 114.216 km. sau 7.62% din întreg uscatul. Mai mare decât Europa, cam cât împărăția chineză. Numărul supușilor e 95.154.236, 5.74% din fiii pământului. Desimea populației este: 8.6.

Imperiul german — dimpreună cu posesiunile sale — are 3,448,809 km. pătrat, din întreg uscatul 2.36%. Numărul supușilor 77,208.555 sau 4.66 din fii pământului. Desimea populației este 22.4.

Teritoriul imperiului turcesc este: 1,794.980 km. din teritoriul uscat al întregului pământ: 1.23%. Numărul supușilor 21,600.000, deci 1.31% din fiii pământului. Desimea populației: 12.

Monarhia austro-ungară are un teritor de 676.615 km., din întreg uscatul 0.46%. Numărul locuitorilor 51 milioane 390.223, deci 3.10% din fii pământului. Desimea populației 76.

Diatela luptătoare folosesc și posesiunile lor pentru a se întări în materia de războiu, în hrană, munitie, oameni. Dacă la partea I. din puterile ce se bat adaugem și Belgia, Serbia, Muntenegru și Japonia, ca aliato ale Triplei-Întelegeri atunei vedem că teritoriul contrarilor noștri face 67.016.174 km. sau 45.93% din întreg pământul. Germania, imperiul turcesc, monarhia austro-ungară are un teritor de 5.920.404 km. sau 4.06% din uscat. Numărul supușilor popoarelor dușmane nouă face 789.219.228, sau 47.63% din fii pământului, pe când patria noastră și aliații săi au 150.198.778 sau 8.06% din fii pământului.

Prof. I. Bojor.

Vânzarea făinei de pâine. Șeful poliției sibiene înștețiază, că în conformitate cu dispozițiile ministeriale, negustorii de făină și întreprinzătorii de morărit sunt îndreptățiți să vândă și făină nemestecată de pâine, dacă în acelaș timp se cumpără și cantitatea impusă de 70% făină de cucuruz.

Dela spitalul militar. A murit corporalul Stefan Derzei, dela regimentul de husari numărul 2, din comitatul Treiscauna, de 26 ani și a fost înmormântat Sâmbătă în 22 Maiu n. la orele 3 d. a. după ritalul evanghelio-reformat din casa mortală a spitalului de garnizoană din loc.

Armata Italiană. În caz de război armata Italiană se compune din 12 corpuri de câte 38.000 de soldați și trei divizii de cavalerie. Fiecare corp are 24 baterii, de câte 4 tunuri. Formațiunile din prima linie dau un număr de 660.000 de oameni, din a doua linie 250.000, și din a treia linie 450.000 de oameni. Toate aceste trupe sunt recrutate din 19 contingente: 8 aparțin armatei active, 4 miliției mobile (Landwehr) 7 miliției teritoriale sau gloatelor. Șeful statului major este generalul Cadorna. — Flota italiană are astăzi cam 40.000 de oameni. Comanda flotei este încredințată ducelui Abrozilor, care își are pavilionul pe vasul „Conte de Cavoure“, aparținător escadrei.

Însuflețirea franceză pentru Italia. E de sine înțeles, că presa franceză se însuflețește până la delir în urma atitudinii italiene. Temps serbătorește înaltul patriotism al regelui, care nu s'a lăpădat de tradițiile casei domnitoare de Savoia și s'a pus în fruntea noului „risorgimento“. Journal des Debats salută cu mândrie Italia nouă, presa italiană și maril bărbați conducători. Matin stăruiește, ca Italia să nu întăreze nici un moment. Clemenceau gloriifică pe Victor Emanuel ca pe un vrednic urmaș al moșului său „Re galantuomo“. Hervé declară, că nu se pot face reproșuri Italiei, care a șovăit așa de mult, până a trecut pe partea triplei întelegeri: Dacă ai fost treizeci de ani aliat cu cineva, nu este tocmai ușor să-i întorci spatele într'o singură zi...

Bioscopul Apollo de pe Piața Herman va reprezenta Marcuri și Joi în 26 și 27 Maiu n. 1915. Serată Henny Porten; La locul despărțirii, dramă socială, pătrunzătoare, în 3 acte. A-fără de aceasta un program de întregire.

Curiozități.

În războiul de față sunt nenumărate cazuri în care moartea pare că vrea să treacă cu vederea pe unii pe lângă care trece. Un ofițer, sub grămădirea de gloanțe și de șrapnele vede căzând alături de dânsul un tovarăș rănit. Se apleacă pentru ca să-l ajute, dar are deodată simțământul că i-a pătruns în gură un obiect tare cu care stă să se îneco; simte că-i lipsește răsuflarea, se apleacă înainte și din gură îi cade în mână... un glonte, un glonte adevărat întreg... Moartea voise să-l atingă, dar nu să-l răpue. Un soldat în mijlocul luptei simți o lovitură puternică în ceasta dreaptă. Câteva ore în urmă deschizând... găsi un glonte strămbat. În... nu era decât o gaură mică de tot. Alt soldat desbrăcându-se găsi o găurică în tunică și un glonte în cismă. Cazul cel mai surprinzător s'a întâmplat într-o casă unde o duzină de soldați se strânseseră împrejurul unei mese și fumau, beau și povesteau cu toate că în depărtare bubuiau tunurile. Societatea devenise foarte veselă, când iată vine un tunet îngrozitor, pare că toate bărnele se rup și că locuința se dărâmă. Un minut după aceea acoperișul se desface și un obuz cade în odaie. Se face o tăcere mortală. Un sergent, care a pus mâna pe o lampă, așteaptă pe ușa jumătate arsă ca să iasă toți. Nu departe de el, sub o bărnă care atârna amenințătoare, se află obuzul. El o fixează... acu... acu... are să explodeze... (Cineva îl apucă de braț și îl trage afară cu forța. Sergentul rămâne mut în mijlocul tovarășilor care se priveau încremeniți, că se văd încă în viață. Dar obuzul nu explozează. Sergentul stătu multă vreme în picioare, cu lampa în mână. Apoi, încrămenoala îi trecu, zămbi, dar părul i-se albise.

ECONOMIE

„Moare Joian!“ — „Moare Murgu!“ Dalac fulgerător.

În spre ziua ploaia care ținuse de cu seară, conțeni și plugarilor le rădea sufletul de bucurie: ploaia asta călca numai bine după prășila porumbului. Soarele răsară pe un cer senin. Din spre țarnă veneau uneori adieri de mireasmă tară, iar ciocărlile se scaldau în undele albastre ale înălțimilor și nu știu ce povești ciripiau plugarilor de pe pământ.

Dinu Militaru dădea o pană la sapă și tocmai se pregătea să se ducă în funul grădinei, unde mai avea ca vre-o două prăjini de porumb

de prășit, când un băt de vre-o 12 ani intră ca o furtună în curte, croi cu o nuia câinii ce săreau la el și se opri gâfâind lângă stăpânul lor.

— Ce-l, flăcăiaș?

— Ce să fie, neică Dinule?! A spusă tai a să lași toate la pământ și să dai fuga pân' la noi că moare Joian.

Joian — părechea lui Turturel — era un bou voinic și numai de doi viței, cumpărat chiar în primăvară.

— B'ne, Epică? Uite acum viu.

Dinu lăsa toate baltă și porni. Când ajunsese unde fusese chemat, Joian abea mai putea răsuflă de umflat ce era. Feciorul lui Simion Militaru clătină din cap către stăpânul bouului:

— I-ai dat drumu 'n trifoiul boieresc, dar te-a pedepsit Dumnezeu.

— El a scăpat, Dinule.

Militaru se dete lângă Joian și apăsa cu mâna pe deșert: era țifos.

— Ce-i te făcut, Dinisule? Scapă-l, flăcăule, scapă-mi bouleanu' de jug, că de moare, 'i vai de stenua mea!

Joian sta cu capul 'n jos și sufla iute și greu. Nu mai rumegă, avea botul cald și șira spinării puțin încovoiată. Dacă dai în el să se mișce, numai cu mare greu pornea din loc și după câțiva pași se opria iar.

Dinu stătu și-l privi câteva minute apoi se repezi la șira de paie și cât ai număra până la treizeci, răsuca o funie de pae și veni cu ea lângă Joian.

— Ține de capătul-ăsta, neică Marine!

Și dând un capăt al funiei de pae lui Marin, Dinu făcu un nod mai mare la jumătatea ei. Apoi ceru păcură și un nodul. După aceea puse funia de pae cu nodul în gura lui Joian și o legă pe după coarne. Vita începu a mesteca spre a lepăda funia aceea din gură. Atunci Dinu își sumetecă mâncocile cămășii și începu a frământa cu pumnii deșertul stâng al lui Joian.

Și după ce-l frământă așa câteva timp, se dădu la o parte și așteptă.

Așteptarea lui fu zadarnică: bouul îl era tot greu. Cei doi oameni se uită unul la altul și nu-și spusera nimic. Dar privirile lor erau pline de deznădejde. După câteva minute, Dinu zise:

— Dă gură la bășii s'aducă vreo două căldări de apă 'nooace.

Bășii aduseră apa și Dinu o turnă pe Joian, apoi mai turnă încă vre-o patru-cinci căldări și iar se dete la o parte. Nici apa rece nu folosi vitei. Atunci ginerele preotului ceru niște cenușă și dădu câteva linguri de cenușă cu apă

pe gâtul lui Joian. Și iar mai așteptară câteva timp.

Dar vita nu se ușura de loc. Din potrivă: Joian părea a se umflă și mai mult.

— Vai de măicuța mea! — se vâlta bietul Marin. O să-mi moară bunătatea de bou. Hai să-l tăem, Dinicule să nu moară morțociune, măi băiatule.

Dinu nu răspunse nimic: clătină din cap în semn că nu vrea și fugi la gardul de trestie. Scoase din el o trestie, și tăie din ea o bucată căreia îi sparse nodul și o curăță bine pe dinăuntru ca pe-o țevă. Apoi se îndreptă spre Marin:

— Dacă n-oi așa nu scapă, atunci îl tăem beregata.

Și Dinu se dădu în partea stângă a vitei și scoase cuțitul dela brâu. Apoi măsură dela șoldul stâng o palmă bună în spre stânga și cam în jos și se uită încă odată la Marin:

— Il înțep?

— Înțepă, Dinule, numai să-l scapi.

Feciorul lui Simion Militaru puse țevă de trestie între dinți și băgă cuțitul unde prubulise el că trebuie să înțepe. Prin înțepătura făcută începu a forfoți și a fierbe răutatea dinăuntru. Cu mare greu izbuti să așeze țevă de trestie în rană și s'o ție. Ceeace umflase pe bietul Joian, eșia acum șuerând cum ese aburul prin țevă de șuerat a unei mașini.

Și vita fu scăpată!

Lui Marin nu-i veni să și creadă ochilor de bucurie și nu știa cum să mulțumescă celuil ce i-a făcut atât bine. Dar Dinu zise:

— Să chemi veterinarul, doctorul pentru vite, să coasă pielea la loc. Ai auzit? La asta nu mă bag eu.

Și luându-și ziua bună, Dinu Simion Militaru plecă.

După ce făcu câțiva pași, se opri, se gândi câteva clipe și se întoarse îndărăt.

— Dacă și s'o mai întâmpla, feroască Dumnezeu, să și se mai umfle vre-o vită așa și n'ou' fi eu pe aproape, ține minte, neică Marine: să nu te împingă păcatul să înțepi vite în partea dreaptă. Ai înțeles?

— Da' de ce Dinicule?

— Pentru o'ai ucide-o. Bărdăhanul rumegătoarelor cuprinde partea stângă. În dreapta sunt mațele.

— Bine, Dinule neică! Așa am să fac. Și să-ți dea Dumnezeu sănătate, că m'ai învățat și pe mine. Va urma.

C. Sandu-Aldoa.

Din cauză de mobilizare să poate căpăta cu prețuri ieftine la

Ioan Oprea

în Szászsebes, Strada Suseni Nr 8.

tot felul de lemne pentru rotărit precum: pentru cară, căruță și rotile de pluguri, din lemn de frasin, ulm, fag, mesteacăn, — spiță și obede de roate lucrate și nelucrate.

Sunt foarte recunoscător, deoarece ochii degăină (bătăturile)

au dispărut cu desăvârșire după întrebuințarea balsamului Ria pentru bătăturile.

Alfred Graf v. St. Viena.

Ria delătu ează în curs de 3 zile bătăturile, negii, și pielea întărită. În caz contrar plătesc banii înapoi. Prețul 1 cor. 3 cutii 2½ Cor. Riaverke Kaschau 1, Postfach 12 Ungarn.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

al lui Bergmann & Co., Teschen a/Etbe

Se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra piatrului și de cel mai neisprăvit instrument susținerii unei îngrijiri rașionale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția Premiat de mai multe ori! Fieți precauți la cumpărare și să se observe apriatla marca „Steckenpferd“ și la firma depliași! Se poate căpăta (la 1 Kr.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera“ (à 80 lil. per tubă), care este de un efect minunat în susținerii mâinilor la dame în stare gingașe.

MOBILE lucrate solid și conștiențios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, AAAAA str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL pentru ineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie Se lucrează după planuri artistice

Endovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cîsnădiei Nr. 12
recomandă p. f. publicului
cele mai noue stufe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stufe indigene
din cari se execută după măsură
cele mai moderne vestimente pre-
cum: **Sacko, Jaquette și haine**
de salon, cu prețuri foarte
moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stufe pentru
pardisuri și „Raglam”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.
Asupra **reverenzilor** con-
fecționate în atelierul meu, îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune
a On. domnii preoți și teologi ab-
solvenți. — **În cazuri de ur-**
gență confecționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție cro-
itura cea mai nouă.

100 bucăți coase

garantate „Vlaicu” și cuto (gresa,
arceriu), se vând cu prețul de cum-
părare la Max Wenrich Vizakna.

La același:

Foite de țigaretă Abadie, Club,
Le Houssard și chibrite, foarte i f-
tin, în mare.

O femeie

caută loc ca doică. — Adresa Ana
Roșu Reșinar Str. la Cheii.

Publicațiune.

Comuna Oltăsösebes (Sebeșul
de jos) esarâncează în 6 Iunie 1915
la 4 ore d. a., în cancelaria comu-
nală pe calee licitațiunei publice moa-
ra cu două petri.

Prețul strigării 1200. Cor. Vadul
10%. Condițiunile se pot vedea în
cancelaria comunală.

Oltăsösebes, în 24 Maia 1915.
Primăria comunală.

O trăsură

cu arcure, care se poate întrebuița
pentru ori și ce se vinde cu preț
ieftin. Fleischbank Sagasse 25.

Vinuri se pot căpăta

din anul 1913, cu 80 fil. litra la
Andreas Müller Kiss-Selyk.

Mape de Vânzare.

Mapa Europei . . . . . K 1.20
„ Rusiei cu Galiția 1.20
„ Franței cu Belgia 1.20
„ Țărilor balcanice 1.20
Se află de vânzare la

Administrația „Foil Poporului”

Pentru porto recomandat este a se
adkuga 35 bani deosebit.

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,
Lugoș, Mediaș și Mureșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânm-
clăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000
Portofel de cambii	„ 17,700.000
Imprumuturi hipotecare	„ 12,400.400
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 16,000.000

Primește depuneri
spre fructificare cu 5-5 | 0 | 0
după terminul de abdicere, plătind însuși darea de interes

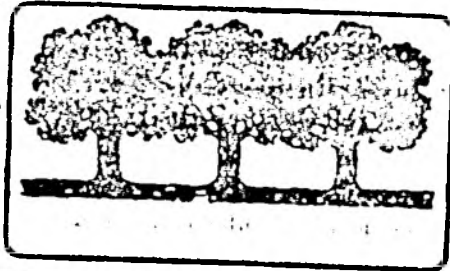
execută asemnări de bani la America
și îngrijește încassări de eecuri și asignațiuni
asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri
de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și
prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele
și agenturile institutului.

Direcțiunea.

≡ Berea albă și neagră din ≡
Bereria dela Trei-Stejari
în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cario cunosc-
atăt la orașe
cât și la sate

CA berea
de la
stejari
se bea
cu plă-
cere
de toți
cario
cunosc-
atăt la
orașe
cât și
la sate

IULIUS GRAVENHORST,

— curelar în Orăștie-Szászváros, —

recomandă onoratului public magasia sa bogată de tot felul de hamuri pentru cai

Brâne pentru mijloc, curele Boeskor,
curele — „Hosen” (Hosenriemen), șea și tot
soiul de unelte de călărit, ce se recer.

În afară de aceste sunt tot felul de articoli ce se vin aici cu prețuri cât se
poate de ieftine. Se primesc comenzi și reparaturi, ce se vor face conștiin-
cios, repede și foarte ieftin. Rog pe mușterii din afară, să binevoiască a tri-
mite lucrul ce vreau să ni-l predea spre reparatură, prin poșta sau cu trenul
(gyorsjár), iar eu cu întoarcerea poștei li voi împărți și prețul reparaturii.

Cumpăr și vând tot felul de curea

Se primesc calfe și ucenici.

RENUMITELE**GHETE TURUL****CONDUC ■■■■**
PRETUTINDENI**„TURUL”**

Fabrică de ghete
societate pe acții
în TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică
de ghete în monarhie.

130 sucursale proprii.

Anual se fabrică:

900.000 părechi.

1200 muncitori și
impiegați.

Magazin sucursală: în ARAD, — Palatul Minorităților

bulevardul Andrássy Nr. 13.